

Newsletter Nr 6 grudzień 2009

Konferencja w Kownie dot. pobudzania inwestycji zwiększających efektywność energetyczną

18 listopada b.r. odbyła się w Kownie, w Litwie, konferencja dotycząca pobudzania inwestycji zwiększających efektywność energetyczną.

Głównym tematem wygłoszonych prezentacji były dostępne instrumenty wsparcia finansowego inwestycji.

W konferencji wzięli udział partnerzy projektu ClearSupport oraz reprezentanci miejscowych władz i instytucji.

Prezentacje wygłoszone w czasie konferencji są dostępne pod adresem:

www.fedarene.org/publications/Projects/Clear_Support/Proceeding-Kaunas.htm

Wykorzystanie energii zasobów odnawialnych – nowa dyrektywa

Dyrektywa 2009/28/KE z 23 kwietnia 2009 roku w sprawie promocji wykorzystania energii z zasobów odnawialnych jest jednym z najważniejszych narzędzi, które mają przyczynić się do realizacji Pakietu 3 x 20.

Dyrektywa określa procentowe udziały energii z OZE, jakie poszczególne kraje członkowskie powinny osiągnąć, tak aby Unia jako całość osiągnęła 20% udział OZE w całkowitym zużyciu energii końcowej, w roku 2020. Dla sektora transportu wyznaczono jednakowy dla wszystkich krajów cel wskaźnikowy na poziomie 10%. Do udziału energii z OZE w transporcie zostanie zaliczona nie tylko energia w postaci paliwa z biopaliw, ale też energia elektryczna i wodór produkowane z odnawialnych zasobów. Osiągnięcie zamierzonego udziału energii z OZE nie będzie łatwe, nie tylko z uwagi na wysokie koszty inwestycji, ale też stale wzrastające zużycie energii, co powoduje konieczność wytworzenia proporcjonalnie większej ilości energii dla wypełnienia zamierzonego celu procentowego. Z tego względu w dyrektywie zwraca się uwagę na rolę jaką odgrywa poprawa efektywności energetycznej, która skutkuje zmniejszeniem zużycia energii i hamuje gwałtowny wzrost zapotrzebowania na energię. Poprawa efektywności energetycznej jest postrzegana jako jedna z najefektywniejszych metod dzięki której udział OZE w bilansie energetycznym energii może wzrosnąć a Kraje Członkowskie łatwiej osiągną obowiązkowe cele udziału OZE.

Dyrektywa zwraca uwagę na konieczność działania na poziomie gminy, kraju, państw członkowskich oraz współpracy z krajami spoza Unii. Stwarzanie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorstw może być więc jednym z czynników pozytywnie wpływających na zwiększenie inwestycji w OZE w regionach. Wytwarzanie energii z OZE zależy bowiem nie tylko od występowania zasobów energii, ale uwarunkowane jest również aktywnością przedsiębiorców.

Krajowe Plany Działania OZE

Najważniejszym narzędziem, które ma pomóc w osiągnięciu celów jest zobowiązanie do opracowania i uzyskania akceptacji przez Komisję Europejską Krajowych Planów Działania OZE. Plany powinny zawierać cele sektorowe osobno dla energii elektrycznej, ciepła i chłodu oraz transportu.

Zobowiązuje się rządy państw do opracowania ścieżek dochodzenia do wyznaczonych celów poprzez wskazanie metod i środków ich osiągnięcia oraz wyznaczenia celów pośrednich. Szacując przyszłe zmiany w wysokości energii końcowej, powinno się ocenić wpływ poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło. Plan powinien zawierać optymalną kombinację technologii zwiększających efektywność energetyczną oraz wykorzystujących OZE. Należy też zwrócić szczególną uwagę na te technologie, które obecnie nie są jeszcze wystarczająco rozwinięte, ale które w przyszłości mogą się znacząco przyczynić do osiągnięcia celów w roku 2020. Będzie to wymagało dedykowania znacznych środków finansowych na naukę i rozwój technologii OZE.

Państwa Członkowskie mogą zachęcać władze lokalne i regionalne do wyznaczenia własnych celów wyższych niż krajowe, a także zachęcać je do współtworzenia planów krajowych, prowadzenia kampanii promujących OZE oraz korzyści płynących z ich zastosowania. Plany powinny zawierać także informację o ewentualnym nadmiarze energii z OZE, który może być przekazany innym krajom.

Jako rok bazowy przyjęto dla wszystkich krajów dane z roku 2005. W tabeli przedstawiono wielkości udziału OZE jakie kraje unijne muszą osiągnąć w 2020 roku.

Tabela Udział OZE w bilansie energii – cele dla poszczególnych krajów

Kraj	Udział OZE w bilansie energii końcowej brutto [%]	
	Rok bazowy 2005	Rok 2020
Szwecja	39,8	49
Łotwa	32,6	40
Finlandia	28,5	38
Austria	23,3	34
Portugalia	20,5	31
Dania	17	30
Estonia	18	25
Słowenia	16	25
Rumunia	17,8	24
Francja	10,3	23
Litwa	15	23
Hiszpania	8,7	20
Niemcy	5,8	18
Grecja	6,9	18
Włochy	5,2	17
Bułgaria	9,4	16
Irlandia	3,1	16
Polska	7,2	15
Wielka Brytania	1,3	15
Holandia	2,4	14
Słowacja	6,7	14
Belgia	2,2	13
Czechy	6,1	13
Cypr	2,9	13
Węgry	4,3	13
Luksemburg	0,9	11
Malta	0	10

W sektorze budownictwa należy tak dostosować krajowe normy i wymagania dla budynków, aby zapewnić wzrost udziału OZE w energii zużywanej na cele ogrzewania i chłodzenia. Powinny być uruchomione odpowiednie mechanizmy promocji miejskich systemów ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem OZE. Proces planowania i projektowania powinien być ułatwiony dzięki opracowaniu właściwych przewodników, czy podręczników uwzględniających stosowanie energii z OZE, a właściwa jakość wykonanych prac zapewniona dzięki obowiązkowym akredytowanym szkoleniom wykonawców.

W ślad za Dyrektywą opracowano obowiązkowy schemat raportowania wyników realizacji Planów OZE. Pierwsze sprawozdanie z ich realizacji, Kraje Członkowskie zobowiązane są dostarczyć do 31 grudnia 2011 roku, a następne co dwa kolejne lata.

Czasu na przygotowanie Planów jest niewiele. Już do 30 czerwca 2010 roku muszą one zostać zatwierdzone przez Komisję Europejską.

Mechanizmy współpracy

Cele udziału OZE są celami politycznymi poszczególnych krajów i zazwyczaj nie wynikają ze szczegółowych analiz ekonomicznych skutków ich osiągnięcia. Dlatego też wprowadza się mechanizmy umożliwiające Krajom Członkowskim obniżenie kosztów zwiększenia udziału OZE.

Mogą one korzystać ze schematów i mechanizmów mających zastosowanie w umowach pomiędzy krajami Unii a także z krajami spoza Unii. Wymienia się cztery podstawowe formuły:

- możliwość transferu danych statystycznych pomiędzy Krajami Członkowskimi,
- wspólne przedsięwzięcia (Joint Projects) pomiędzy Krajami Członkowskimi (dotyczy to nowych instalacji wytwarzania energii elektrycznej, ciepła i chłodu oddawanych do użytkowania po 25 czerwca 2009 roku),
- wspólne przedsięwzięcia (Joint Projects) pomiędzy Krajami Członkowskimi i Krajami spoza Unii

Przedsięwzięcia te muszą spełniać dodatkowo następujące warunki: są ograniczone tylko do energii elektrycznej z OZE, muszą dotyczyć realizacji Wspólnych Przedsięwzięć i muszą dotyczyć instalacji wytwarzających energię elektryczną oddanych do użytku nie wcześniej niż w połowie roku 2009.

Dwa lub więcej krajów mogą podjąć decyzję o wspólnych mechanizmach wspierania wysiłków na rzecz osiągnięcia celów wyznaczonych Dyrektywą lub o ich koordynacji. (wspólne mechanizmy wspierania - Joint Support Schemes)

Transport

Osiągnięcie 10% udziału OZE w transporcie będzie szczególnie trudne z uwagi na niezwykle intensywny jego rozwój. Z tego względu Kraje Członkowskie powinny dołożyć wszelkich starań na rzecz zmniejszenia zużycia energii w sektorze transportu. Należy zwrócić uwagę na możliwości ograniczenia zużycia energii na etapie planowania, wspierając rozwój transportu publicznego, poprzez zwiększenie produkcji samochodów elektrycznych lub też wytwarzanie samochodów bardziej ekonomicznych, o mniejszych gabarytach i mniejszych silnikach.

Biopaliwa

Komisja Europejska ustanowi kryteria, które pozwolą na zakwalifikowanie danego biopaliwa jako tzw. paliwa zrównoważonego. Tylko takie paliwo będzie mogło zostać zaliczone do osiągnięcia celu wskaźnikowego. Kryteria uwzględniają szereg czynników, wśród których można wymienić: ocenę wpływu stosowania różnych biopaliw na redukcję gazów cieplarnianych; skumulowany efekt stosowania biopaliwa powinien zapewniać min 35% redukcję gazów cieplarnianych (dla rozwiązań do roku 2017), ulegając zwiększeniu do 60% począwszy od roku 2018, ocenę wpływu produkcji biopaliw na ograniczenie bioróżnorodności, zwłaszcza ich wpływu na lasy, pastwiska, torfowiska czy tereny podmokłe, oraz oceną zgodności wytwarzania biopaliw z upraw rolniczych z zasadami prowadzenia dobrej gospodarki rolnej i z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych. Powinno promować się uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji biopaliw na terenach zdegradowanych.

Szkolenia

Do 31 grudnia 2012 roku Kraje Członkowskie powinny zapewnić systemy akredytowanych szkoleń dla instalatorów kotłów małej mocy i kominków na biomasę, ogniw fotowoltaicznych i systemów słonecznych, płytowych instalacji geotermalnych i pomp ciepła oraz zapewnić ogólnie dostępną listę kwalifikowanych instalatorów.

Kraje Członkowskie powinny opracować przewodniki dla planistów, projektantów, aby mogli oni na etapie planowania, projektowania budowy oraz renowacji budynków przemysłowych czy mieszkalnych projektować wykorzystanie energii z OZE na odpowiednim poziomie, z zastosowaniem wysokosprawnych technologii oraz scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło i chłód.

Nowa Dyrektywa powinna być jak najszybciej upowszechniana. Zawiera szereg istotnych wskazań przydatnych nie tylko do tworzenia Krajowych Planów Działania OZE, ale także do realizacji zrównoważonego planowania energetycznego w gminach.

Wspierane ze środków programu

Zastrzeżenie prawne:

Wyłącznie odpowiedzialność za treść niniejszego biuletynu leży po stronie jego autorów. Biuletyn nie odzwierciedla opinii Wspólnot Europejskich. Komisja Europejska nie jest odpowiedzialna za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w nim zawartych.

Intelligent Energy **Europe**

"Intelligent Energy - Europe" (IEE) jest programem Wspólnoty Europejskiej wspierającym działania o charakterze pozatechnicznym w dziedzinie energetyki, w szczególności efektywności energetycznej i źródeł energii odnawialnej.